

Försvarsutskottets betänkande

1978/79:18

med anledning av motion om Västerviks militärområdestillhörighet

I motionen 1978/79:1792 av Per-Olof Strindberg m. fl. (m) yrkas att riksdagen hemställer att Västerviks kommun skall tillhöra Östra militärområdet och att detta ges regeringen till känna.

Bakgrund

År 1964 fastställde riksdagen (prop. 1964:109, SU 1964:189, rskr 1964:362) en ny organisation av totalförsvarets regionala ledning. Enligt denna skulle ledningsorganisationen på regional nivå vara utformad så att samverkande militära och civila chefer har geografiskt överensstämmande ansvarsområden. Vissa avvikelser gjordes emellertid från denna princip. Bl. a. kom Västerviks kommun (civilförsvarsområde) att ingå i Östergötlands försvarsområde. Detta medförde att norra delen av Kalmar län hänfördes till Östra militärområdet/civilområdet medan den större delen av länet kom att ligga inom Södra militär- och civilområdet. Operativa skäl åberopades för avvikelserna.

En ändring av denna gränsdragning har aktualiserats i olika sammanhang främst på grund av problem som hänger samman med avvikelserna mellan län och försvarsområde. Med motionen 1972:1437 åsyftades att civil- och militärområdesgränserna skulle ändras så att de bl. a. i fråga om Kalmar län stämde överens med länsgränsen. Försvarsutskottet yttrade sig över motionen till civilutskottet dit den hade hänvisats (FöU 1972:1 y). I sitt yttrande avstyrkte utskottet bifall till motionsyrkandet med hänvisning till länsberedningens arbete. Riksdagen avslög senare motionen (CU 1972:31, rskr 1972:293). Utskottet har också i betänkandet 1973:22 berört frågan om totalförsvarets regionala indelning.

Regeringen har den 27 april 1978 beslutat om vissa ändringar av Sveriges militärterritoriella indelning m. m. Ändringarna innebär bl. a. att Västerviks kommun tillhör Södra militärområdet/civilområdet och Kalmar försvarsområde fr. o. m. den 1 januari 1979.

Motionen

I motionen 1978/79:1792 anförs vissa operativa skäl för att Västerviks kommun skall tillhöra Östra militärområdet. Bl. a. torde enligt motionärernas mening invasionsstyrkor som landsätts i Västervik avses för operationer i Linköping-Norrköpingsområdet.

Motionärerna erinrar vidare om att frivilliga försvarsorganisationer har uttryckt oro över att man har hänfört Västervik till Södra militärområdet. Överföringen till Kalmar försvarsområde, som leds från Växjö, innebär bl. a. ett mer än fördubblat reseavstånd jämfört med resor till Linköping.

Avslutningsvis framhåller motionärerna att skälen för den av regeringen beslutade ändringen främst är av administrativ art. De skäl som talar för fortsatt hemhörighet inom Östra militärområdet är enligt deras mening av betydligt större tyngd.

Utskottet

Försvarsmaktens ledningsutredning (FLU 74) har helt nyligen slutfört en utredning som bl. a. berör frågan om rikets indelning i militär- och civilområden (SOU 1978:77). Den föreslår undantagslöst sammanfallande gränser mellan militär- och civilområden samt mellan försvarsområden och län. Vidare föreslås att i militärområde och civilområde skall ingå endast hela försvarsområden och län.

Regeringens beslut om Västerviks hänförande till Södra militärområdet/civilområdet och Kalmar försvarsområde har skett helt i enlighet med de principer som FLU 74 har förordat. Utskottet finner inte anledning att ifrågasätta lämpligheten av regeringens beslut våren 1978. Motionen bör därför avslås.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet
att riksdagen avslår motionen 1978/79:1792.

Stockholm den 20 mars 1979

På försvarsutskottets vägnar
PER PETERSSON

Närvarande: Per Petersson (m), Bengt Gustavsson (s), Eric Holmqvist (s), Georg Pettersson (c), Gusti Gustavsson (s), Gudrun Sundström (s), Roland Brännström (s), Gunnar Oskarson (m), Åke Gustavsson (s), Evert Hedberg (s), Hans Lindblad (fp), Olle Aulin (m), Eric Hägelmark (fp) och Kalevi Wernebrink (c).